

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3100

Vragen van de leden **Brekelmans** en **Klink** (beiden VVD) aan de Minister van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over het bericht «*Eindhovense toeleverancier van Philips en ASML opent vestiging in China*» (ingezonden 23 mei 2023).

Antwoord van Minister **Schreinemacher** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en de Minister van Buitenlandse Zaken mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat (ontvangen 4 juli 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 2909.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Eindhovense toeleverancier van Philips en ASML opent vestiging in China»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat een Nederlands bedrijf door een vestiging in China te openen Amerikaanse restricties op de Chinese chipsector kan omzeilen en, zo ja, welke maas in de Nederlandse, Europese of Amerikaanse regelgeving maakt dit mogelijk?

Antwoord 2

Nee. In algemene zin is productie op grondgebied van het ene land niet gebonden aan regelgeving van een ander land. Wel kan het in het eigen belang van een bedrijf zijn om regelgeving uit een ander land, in dit geval de VS, te volgen terwijl hier geen plicht toe is. Verder kan de export van goederen, technologie of kennis uit de EU, bijvoorbeeld ten bate van lokale productie wel vergunningplichtig zijn, wanneer het om *dual use- of sanctie*-goederen gaat.

¹ <https://fd.nl/bedrijfsleven/1476604/eindhovense-leverancier-van-philips-en-asml-opent-vestiging-in-china-lve3caVQwUFM>.

Vraag 3

Vallen de goederen die het bedrijf KMWE in China wil gaan produceren onder (dual-use) exportrestricties wanneer deze vanuit Nederland uitgevoerd worden?

Antwoord 3

Het is de verantwoordelijkheid van bedrijven om vergunningen aan te vragen voor de export van goederen die onder exportcontrole vallen. Daar ziet de Douane in opdracht van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking scherp op toe. Het kabinet doet geen uitspraken over individuele gevallen.

Vraag 4

Hoe verhoudt de verplaatsing van productie vanuit Nederland naar China zich tot de doelstelling van de EU Chips Act om Europees technologisch leiderschap juist te versterken en tot de kabinetsdoelstelling van het behoud van Nederlands technologisch leiderschap rond halfgeleider technologie? (Kamerstuk 22 054, nr. 384).

Antwoord 4

Zoals ook toegelicht in de Beantwoording Schriftelijk Overleg Raad voor Concurrentievermogen² van 17 mei 2023 zetten de EU en Nederland met de Europese Chips Act in op het versterken van het Europees technologisch leiderschap op het gebied van halfgeleider technologie. De Europese Chips Act zorgt voor het stimuleren van innovatie, het aantrekken van investeringen en de voorbereiding van de EU op mogelijke verstoringen in de halfgeleider waardeketen. De Europese Chips Act heeft zo tot doel de Europese halfgeleider industrie te versterken. De Europese Chips Act bevat geen bepalingen die tegenhouden dat bedrijven niet-gecontroleerde technologie bedoeld voor de afzetmarkt in betreffende derde land, produceren. Daarbij valt op te merken dat het openhouden van wereldwijde waardeketens ook van groot belang is voor de financiering van (toekomstige) innovaties en daarmee ons technologisch leiderschap.

Vraag 5

Hoe verhoudt de verplaatsing van productie vanuit Nederland naar China zich tot de doelstelling van het kabinet om te «voorkomen dat Nederlandse goederen bijdragen aan ongewenst eindgebruik, zoals militaire inzet» (Kamerstuk 22 054, nr. 384)?

Antwoord 5

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2 en 3 is de export van machines, technologie of kennis vanuit Nederland naar China vergunningplichtig, indien het om *dual-use* goederen gaat. Er zal in dat geval een toetsing plaats vinden of er een risico is op ongewenst eindgebruik.

Vraag 6

Is het mogelijk dat productie door KMWE in China uiteindelijk bijdraagt aan de ontwikkelingen van capaciteiten in dat land, waarvan de VS en Nederland nu juist via uitvoerbeperkingen rond de chipsector proberen te voorkomen dat China hier de beschikking over krijgt?

Antwoord 6

De aanvullende Nederlandse exportcontrolemaatregelen richten zich op geavanceerde productie apparatuur voor halfgeleiders, omdat daar risico's voor de (inter)nationale veiligheid bestaan. Deze maatregelen zijn heel gericht. De productie van KMWE valt heden niet binnen de scope van deze maatregelen.³ Indien het bedrijf zich op dit specifieke segment richt, zal het te maken krijgen met exportcontrole-maatregelen.

² Kamerstuk 21 501-30, nr. 578.

³ Regeling van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van 23 juni 2023, nr. MinBuza.2023.15246-27 houdende invoering van een vergunningplicht voor de uitvoer van geavanceerde productieapparatuur voor halfgeleiders die niet zijn genoemd in bijlage I van Verordening 2021/821 (Regeling geavanceerde productieapparatuur voor halfgeleiders), <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2023-18212.html>.

Vraag 7

Hoe verhoudt de investering van KMWE in China zich tot het criterium uit de EU Chips Act dat een ontvanger van eventuele subsidie een plan moet hebben om de diefstal van intellectueel eigendom te voorkomen, gezien de Chinese bereidheid om deze technologie langs alle mogelijke wegen te bemachtigen?

Antwoord 7

Ondernemingen die binnen de EU Chips Act staatssteun willen ontvangen voor de opzet van productiefaciliteiten zullen voor het voldoen aan de *Geïntegreerde productiefaciliteit* of *Open EU Foundry*-criteria, en zo voor het ontvangen van staatssteun door de lidstaat bij de Europese Commissie, moeten aantonen dat zij gedegen beleid hebben om intellectueel eigendom te beschermen. Het is in het kader van de EU Chips Act aan de Europese Commissie om te toetsen of een onderneming voldoet aan deze eis. Nederland heeft in aanvulling daarop eveneens wet- en regelgeving om intellectueel eigendom en octrooien te beschermen, bijv. via de Wet bescherming bedrijfsgeheimen.

Vraag 8

Welke mogelijkheden heeft het kabinet nu om de opening van productiefaciliteiten in China door KMWE te screenen en eventueel op gronden van nationale veiligheid of behoud van cruciale kennis te verhinderen?

Antwoord 8

Er is alleen sprake van screening van bedrijven die in Nederland willen investeren. Indien er geen regels worden overtreden bij de transactie, zijn er geen instrumenten om een opening van productiefaciliteit door een Nederlands bedrijf in het buitenland te verhinderen. De export van machines, technologie of kennis vanuit Nederland naar China, bijvoorbeeld ten bate van lokale productie kan wel vergunningplichtig zijn, indien het om *dual-use*goederen gaat.

Vraag 9

Vindt u ook dat bovenstaande de noodzaak van een screening op uitgaande investeringen aantoont, als aanvulling op de screening van inkomende investeringen en exportcontroles? Hoe gaat u zich hiervoor inzetten?

Antwoord 9

Het kabinet heeft kennisgenomen van het voornemen van de Europese Commissie om de risico's die mogelijk voortkomen uit uitgaande investeringen te gaan onderzoeken. De Europese Commissie heeft aangegeven op basis van de resultaten van deze analyse te bepalen of een aanvullend instrument voor uitgaande investeringen nodig is. Het kabinet wacht deze resultaten af.

Vraag 10 en 11

Welke andere instrumenten of drukmiddelen staan er tot de beschikking van Nederland, de EU en/of de VS om op basis van deze stap van KMWE de activiteiten of handel van KMWE in respectievelijk Nederland, de EU en/of de VS te beperken of sanctioneren?

Ziet u aanleiding om op basis van deze stap van KMWE de activiteiten of handel van KMWE in Nederland te beperken of te sanctioneren?

Antwoord 10 en 11

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 3 is het de verantwoordelijkheid van het individuele bedrijf om eventuele vergunningen aan te vragen voor de export van *dual-use*goederen of sanctiegoederen. Indien er geen sprake is van zulke vergunningplichtige goederen of technologie is er geen reden om de handel te beperken of te sanctioneren.

Vraag 12

Is de toename van activiteiten van de Nederlandse chipsector in China, en specifiek de stap van KMWE, besproken tijdens het bezoek van de Chinese Vice-President Han Zheng aan Nederland?

Antwoord 12

Nee, deze specifieke onderwerpen zijn niet besproken tijdens het bezoek van de Chinese Vice-President.